

rovati vašega cesarja, kajti s tem varujete tudi vaše posestvo in premoženje. Spomnite se pa tudi tistih, kateri so doslej ljudstvo samo farbali in zapeljavali in si na ta način žepo polnili; v težkem času pa, ko so hoteli sovražniki naše cesarstvo razkosati, so pa Srbom denarje ter obleke pošiljali, lastno domovino pa podkopavali... Ali so ti prvaki naši pravi voditelji? Ali so to naši „bratje“ Slovenci? Sedaj ob mrličih se hočejo žalostne kazati, kakor mirni backi brez vse krivice. Ali kriv je vsak, kdor je propagandiral srbsko napredovanje in razširjenje Srbije... Sedaj naj gredo naši hinavski prvaki doli in naj vpivajo: Svoji k svojim! — Dragi čitatelji! Resnica je in vi vsi morate priznati, da je bil od vseh slovensko pisanih listov „Štajerc“ edini, ki je ljudstvu vedno odkrito resnico pravil, da bi domovini zveste državljane obdržal. V tem težkem in dolgem boju s sovražnimi elementi gre uredništvu „Štajerca“ vsa zahvala! Zato pa, cenjeni čitatelji „Štajerca“, bodite ponosni, kajti le to od „Štajerca“ vedno in povsod zastopano naziranje ima pravico do obstoja in napredka. To naziranje pa je tudi potrebno, da obdržimo s krvjo pridobljene province naše prelepe domovine. Ne pustite se od hujskačev, ki se jih zamore vsak dan zapreti, preslepiti, marveč razširjajte domačega našega „Štajerca“ in zavrnite vse druge slovenske liste!

Austriacus, star naročnik „Štajerca“.
Ormož. (Prvaške nesramnosti.)
Kakor je splošno znano, pomnožilo se je dne 30. junija orožništvo mesta Ormož prav hudo. Prvaški Slovenci, ki imajo menda precej slabo vest, napravili so namreč popolnoma nevtemeljeno naznanilo, da namerava priti 100 nemških študentov, kateri se hočejo baje nad ormoškimi slovenskimi prvaki zaradi zverinskega umora v Sarajevu maščevati. Ta novica je bila seveda skrajno neumna, bedasta in zlobna. Vkljub temu je sedla oblast na lim in je poslala čeli kup orožnikov. Storila je pa to, brez da bi se obrnila do občinskega urada, kar je na vsak način jako značilno. Nemce in naprednjake se postavi torej pod orožniško nadzorstvo, ker je neki Srb storil zverinski umor. In ker je bil morilec jugoslovanski ali srbski študent, zato se že brez vsacega drugega vzroka sumniči nemške študente, da hočejo izvršiti kaka nasilstva. Pa s tem še ni dovolj! Pisalo se je celo v prvških listih, da so se Nemci dne 30. junija pozno v noč veselo zabavali. V resnici pa so se prvaki v gostilni Gomzi pozno v noč zabavali in smejali. Ko so šli pijani domu, so še pred razsvetljenimi okni vodje naše mestne občine kričali svoj srbski „nazdar“ in „živio.“ Zdaj pa zavijajo še naprej in trdijo, da je predstojnik mestne občine mirne Slovence opsoval z besedo „Windische Bagage.“ Pa ta niti proti tem pijanim prvškim junakom te besede rabil ni. Treba je, da se to prvaško zavijanje in lažnjivost pribije. Pa v Ormožu srbofilski prvaki ne bodejo komandirali!
Domačini.

Ormož. (C. kr. uradniki kot — „sokoli“.)
Znano je, kakšno vlogo igrajo jugoslovanski „sokoli“ v vsem tem srbofilskem gibanju, katerega žrtev je bil naš bivši prestolonaslednik Franc Ferdinand s svojo blago sopogo. Vkljub temu imajo še gotovi c. kr. uradniki, ki so vendar od avstrijskega denarja plačani, predrzno čelo, da se udeležijo tega sokolskega dirindaja. Pred kratkim imeli so „sokoli“ v Rušah neko pijačevanje, pri katerem se je seveda vse za jugoslovanske ideje navduševalo. Seveda je moral tudi naš dr. Serbec tja iti in imel je tam tudi hujskajoči nagovor. Ali spremljal ga je k tej sokolski prireditvi tudi tisti c. kr. sodnik Zemljič, o katerem je „Štajerc“ že tako čudne zadeve poročal, brez da bi se možakar upal tožiti. Zdi se nam, da bi bil pane Zemljič primeren za kakšnega sodnika na Balkanu, pri nas pa ne — —
Opazovalec.

Hajdina pri Ptuj. Tukaj je bil preteklo nedeljo velik prvški dirindaj. Mi bi se za to smešno priredbo sploh ne brigali, ko bi ne imela značaja nekake žalovne manifestacije za umor-

jeneja prestolonaslednika. Tudi naprednjaki smo imeli takoj po umoru tako žalovno manifestacijo v Ptuj, ki je bila gotovo lepa in čisto patrijotična. Na tej prireditvi niso naprednjaki ničesar storili proti prvštvu, niso prvške grehe naštevili, — kajti na take žalovne priredbe ne spada politika in strankarsko sovraštvo, take priredbe morajo biti čisto patrijotične in nič kot patrijotične. V Hajdini pa so prvaki tudi ime umorjenega prestolonaslednika in njegovo tragično smrt izrabljali v svoje strankarske grde namene. To je naravnost nebovpijoča lumparija! Saj ob grobu umorjenega držite svoje strupene jezike, vi hinavski prvaki, ki ste še pred par meseci za Srbe denarje nabirali, medtem ko jih danes navidezno proklinjate... Glavno besedo na hajdinskem zborovanju je imel seveda tisti spuheljski Miha Brenčič, ki je prišel po milosti nerazsodnih volilcev v državni zbor Miha je brusil zopet jeziček; pa nikdo se ni zanj brigal, nikdo ni njegovo „delovanje“ razumel. Miha, mi kmetje hajdinske fare ti povemo to-le: volili smo te, ker smo bili od političnih duhovnikov zapeljani; ali zdaj vidimo, da smo si napravili s tem le velikansko škodo. Kajti ti v državnem zboru le kimaš, kakor kitajska padoga, kimaš, kadar se delajo novi davki; kimaš, kadar se ljudstvu kožo čez ušesa vleče! Saj tudi v Hajdini nisi znal drugega povedati, nego da si pomagal podražiti žganje. To je vse, kar si storil...! Neumnost je od tega duševnega revčka iz Spuhlja, da se je v svojem „govoru“ tudi zaganjal v „nemčurje“, češ da so ti napravili patrijotično manifestacijo v Ptuj. Ja, ali misliš, da bode „Štajerčeva“ stranka morda tebe za dovoljenje vprašala, kadar sme shode prirejati? Zakaj pa ti korajžni Miha nisi prišel v „Vereinshaus“ na shod, ki je bil vendar vsakemu pristopen; zakaj pa nisi tam prišel nad „nemčurje“?? Ali nisi imel tistega „cegelca“, na katerega ti fajmošter napiše tvoje „govore“? Pa še nekaj, modri Miha iz Spuhlja! Ti imaš vedno dovolj časa za politično hujskarijo, ki ne koristi nikomur. Zakaj pa si ne vzameš toliko časa, da bi šel enkrat pogledat, kako velikansko škodo je napravila Drava v hajdinski fari, zlasti v Slovenjivasi. Ko bi imeli poštenega poslanca, bi bila Drava že davno regulirana. Tako smo pa reveži, ki nismo več varni na svojem posestvu! Ti si sokriv, Miha! In zato nas raje ne hodi s tvojimi frazami nadlegovat, kajti mi kmetje vemo že davno, kaj imamo o tebi držati! Prišle bodejo volitve in takrat izpregovorimo s tabo in z drugimi prvškimi poslanci drugačno besedo!

Hajdinčanje.

Sv. Barbara v Halozah. (Župnik — „Winkelschreiber“?)
Gospod Dr. Vogrin, knez haložanski, postal je zdaj — advokat. Izvedeli smo namreč, da dela tožbe zoper druge ljudi, kateri pa niso ničesar krivi. Po našem mnenju naj bi raje vsak pred svojimi vratami pometal. Gospod Vogrin ve prav dobro, kakšno je njegovo razmerje z Liziko. Mi poznamo fajmoštre, ki svojo kuharico preje nekje pobožajo, predno gredo k službi božji. Priporočali bi torej najnovejšemu haložanskemu „advokatu“ Vogrinu, da naj se raje za take zadeve briga!
Opazovalec.

Iz Kozjanskega okraja. Kaj vse si že bo zmisli dragi župnik Vurkelc v Dobji pri Planini, pač ni za vtemeljiti in presega že vse meje. Nima mu še zadosti, da je okrajni cestni komisar, šolski načelnik, vicetajnik itd. sklical še na binkoštno nedeljo dne 31. maja t. l. v hiši kramerja Terzana javno igro z godbo. Vstopnine bilo je za plačati 50 vin. od osebe. Kaj so igrali sicer nevedeležni nismo videli, pač pa smo slišali od vdeležencov, da je svirala godba, da so se dekleta preoblačila v svetnice in da so fanti videli pri preoblačenju gola trupla deklet, župnik pa je bil navzoč, seveda ker je pobiral vstopnino, katera je baje prinesla 36 K. Radovedni smo, kaj poreče prevzvišeni nadpastir knez in škof, kateri pride v kratkem k nam, na to?! Saj se lahko prepriča o delovanju svojega župnika, če hoče vprašati može a ne samo njegove kimovce. Ravno tako smo radovedni,

kaj poreče politična oblast na to, ker se javne igre z godbo in vstopnino vršijo navadno le skozi dovoljenje politične oblasti. Kaplan Žgank, kateri je le začasno kot na dopustu tukaj, se ni vmešaval v to neumnost; vsa čast njemu, da spozna, da je duhovnik, pa ne politični hujskač.

Zahtevajte

988

pri kupovanju ne samo „kocke
za govejo juho“, nego izrecno

MAGGI JEVE kocke

po 5 v

kajti te so

najboljše!

Samo prave

z imenom MAGGI in
varstveno znamko zvezdo s križcem

Avstrijski poslanik v Belgradu.

Danes prinašamo sliko avstro-ogrškega poslanika plem. Giesl von Gieslingen, ki zastopa avstro-ogrsko državo v Belgradu. Plem. Giesl ima v sedanjih razburjenih časih jako težko in nevarno nalogo in vsak

W. Frhr. Giesl von Gieslingen
österreich. Gesandter in Belgrad.

dan mu zna prinesiti nevarno presenečenje. Plem. Giesl bil je l. 1860 v Fünfkirchenu rojen in je dalje časa kot oficir v generalštabu deloval. L. 1897 udeležil se je vojne med Turčijo in Grško. L. 1910 stopil je v diplomacijo, pri kateri je dosegel zdaj visoko stopinjo in ima tako nevarni položaj.

Novice.

Kmet poštenjak.

1.

Kmet je poštenjak,
On nam orje in obseje polje;
Kdor kmeta zaničuje,
Nič vreden je, bedak!

2.

Še prej, ko ljubo solnce pride,
Poda se kmet na težko delo,
In gre za plugom dobrovoljno,
Zvečer ves truden domov pride.

3.

V potu svojega obraza
Preskrbi nam kruh vsakdanji;
Kaj brez kmeta bi počeli?
Kje ljubega kruheka bi vzeli?

4.
 Zatoraj bodi kmetski stan,
 Od vseh najbolj spoštovan!
 Ker na celem svetu ni dežele,
 Katere kmetske roke ne bi živele.
 F. M.

Proti žepnim tatovom. Proti malim žepnim tatovom po naših sejnih se zna človek že varovati, ker pozna njih navade. V drugih in velikih mestih je policija tudi že izdala celo vrsto "trikov" teh malih žepnih tatov. Težko pa se je braniti proti velikim spretnim tatovom. Neki londonski tajni detektiv pripoveduje: Občinstvo daje tatovom preveč lepih prilik k tatvinam. Tako dajo dame, ki nosijo majhne srebrne torbice in moške, ki nosijo preveč očitno svoje ure, igle in verižice, tatovom zelo lepo priliko k njihovim — praksi. Tatovi imajo svoje "trike". Če stopiš v tramvaj, v vagon v gneči in se primeš za jermen na stropu, tedaj pazi na človeka, ki pri vsakem najmanjšem tresljaju izgubi ravnotežje ter se zadene vate. Tudi se ogiblji človeka, ki ti diha v obraz, tako da se moraš obrniti od njega, nadalje onega, ki ti stopa na noge ali te na drug način otežuje. S tem hoče le od sebe odvrtiti tvojo pozornost. Medtem ko te suje ali na drug način nadleguje ter se vljudno opravičuje, pa gleda, kje imaš denar, da ti ga potem izmakne. Če imaš drago naprсно iglo, tedaj pazi na soseda, ki je v železniškem vozu zamišljen v velik časopis in ga nerodno obrača. Obrača liste, šumi s časopisom, da ti pade časopis na obraz, — in predno se ogneš, ti izgine draga igla. Cela skrivnost žepnih tatov tiči v njih neverjetni hitrosti. Najboljši tatovi kravatnih igel so ženske. V Londonu so to zelo krasne, elegantne dame, ki "delajo" po noči. Njihova praksa obstoji v tem, da se poskušajo — seznaniti. Navadno delajo dve tatici skupaj. Dve dami gresta po ulici, eni spodrsne ter pade. Njena spremljevalka ji hoče pomagati, tudi pri tem je zelo nerodna. Pride mimo gospod, vzdigne galantno damo, ki se mu vljudno zahvali ter postane vsa rdeča. In ko gre nato vljudni gospod naprej, zadovoljen s svojim vitežtvom, je — lažji za denarnico, iglo ali uro. Eden izmed najnevarnejših londonskih tatov dela s pomočjo diamantnega prstana. Del ruba, s katerim je diamant obdan, je ostro nabrušen in s tem prereže tat v gneči žep svoje žrtve te se polasti denarnice.

Kolera se je pričela zopet širiti po Ruskem. Ta ošabna, v kulturnem oziru še vedno napol azijska Rusija, ki hoče ves svet spraviti pod svojo knuto, naj bi raje izboljšala in pomnožila svoje bolnišnice, da ne bi bila pravo gnezdo boleznin in kužna nevarnost za vso Evropo.

Vihar. Iz Londona poročajo, da je vihar povzročil v državi Kentucky mnogo škodé. Tako je bila vsa okolica mesta Hendersona težko poškodovana. Tudi več oseb je izgubilo svoje življenje. Dospel je našli 5 mlričov. Prizadeta škoda pa znaša več milijonov kron.

Rudarska smrt. Grozovita rudarska nesreča se je zgodila v rudniku „Rathauswerk“ pri Salzburgu, v katerem se koplje zlato. Strupeni plini so se namreč razstrelili. Takoj je 7 rudarjev zadušilo. Ko so prišli ostali rudarji svojim tovarišem na pomoč, zadušilo se je v strupenih plinih še 4 rudarjev, tako da je pri tej grozni rudniški nesreči izgubilo 11 rudarjev v svoje življenje.

Smrt vsled zavžitih gob. Iz Oppelna poročajo: Štirje otroci mesarja Bertzika, ki so s svojo dekle na počitnicah v Karlsruhe, nabrali so v gozdu gobe, jih kuhali in pojedli. Ali bile so strupene gobe in nesrečni otroci so kmalu nato umrli v groznih bolečinah.

Velik požar. Iz Königsberga poročajo, da je izbruhnil na skladišču lesa tvrdke Albriecht & Lewandowski ogenj, ki se je grozovito hitro razširil. Razven gasilcev so tudi 3 stotnije pjo-nirjev gasile. Zgorelo je več kot 200.000 brzo-javnih drogov.

Grozni umor. Ruski listi poročajo o sledečem strašnem zločinu: Neki živinski tržec iz Uralska se je s svojo hčerko vračal iz sejma domov. Ko sta tako šla skozi neki gozd, je opazil oče, da se nekdo plazí za njima. Oče je izročil denar, ki ga je imel seboj, svoji hčerki

in ji je naročil, da naj gre hitro dalje do strica, ki je v bližini stanoval, on pa da se že na kak način obrani napadalca. Deklica je letela naprej, kmalu nato je zaslislala za seboj obupen klic. Bila je tako prestrašena, da se ni niti upala nazaj ozreti. Vsa prestrašena in zasopla priletela je do hiše svojega strica. Pri stričevih našla je doma samo teto, katera jo je skušala pomiriti in jo je končno spravila spat k svoji hčerki v posebno sobico. Vsled silne razburjenosti revica seveda ni mogla zaspati. Slišala pa je, da se je vrnil stric domu in je rekel polglasno k teti: „Ubil sem ga, toda denarja nisem našel.“ Ko je deklica slišala te besede, je revica takoj spoznala, da je bil sam stric morilec očeta. Zato je potihoma vstala iz postelje, skočila skozi okno in letela naravnost v mesto, kjer je vso stvar orožnikom naznanila. Medtem pa je teta povedala stricu, da je prišla bratova hči in da spi v sosedni sobi. Takoj sta si domislila, da je možev brat izročil denar za prodano živino svoji hčerki in da ga ima ta pri sebi na postelji. Podivjani zločinec se je splazil v sobo in je mahnil s sekiro po deklici, ki je spala na postelji; ali umoril je tako — svojo lastno hčer, mislil je, da je to njegova nečakinja. Tedaj pa je tudi že prišlo iz mesta orožništvo, ki je aretiralo moža in ženo ter je odpeljalo v ječo v Uralsk.

Iz Spodnje-Štajerskega.

Zakaj se skrivate? Pravijo, da smo „denuncijanti“, ker nastopamo odločno proti srbo-filski gonji na Slovenskem. Gospodje prvaki, to je psovka, ki pa v teh resnih časih nima nobenega pomena! Proti Principu in Cabrinoviču ter njegovim slovensko-srbskim prijateljem in zagovornikom sme in mora biti vsakdo „denuncijant.“ To je eno! Sicer pa slovenski prvaki nimajo prav nobenega vzroka, delati se tako nedolžne. Koliko časa pa je od tega, kar je dr. Fermevc s svojimi prijatelji po Ptuj u nabiral denar za „srbske brate“, kiso nam zdaj umorili našega prestolonaslednika? Koliko časa je od tega, da so se iz „Narodnega doma“ in iz Mahoričeve krme čuli klici: Živela Srbija!? Ali ni prišel sam slovenski vseučiliški profesor dr. Murko v ptujski „Narodni dom“ predavat o „bratih Srbih“?! Ali mislijo gospodje, da smo vse to pozabili?!... Zdaj se delajo lepo patrijotične, ker jim teče voda v grlo, ker se bojijo, da bi ljudstvo vsem srbofilskim izdajalcem pokazalo hrbet. Ali to umivanje zamorcev po prvaških listih nima nobenega pomena in uspeha. Istotako brezpomembno pa je podlo psovanje vseh tistih, ki se ne strinjajo s srbskimi morilskimi nazori!

V „Slov. narodu“ zaganja se dr. Gosak v ptujske Nemce in naprednjake, katere imenuje seveda vse po stari svoji prvaški navadi „nemčurje“, in pere svojega solicitorja Polanjka ter sodniškega pisarja Frasa. Pravi, da sta obadva le „žrtvi podlega denuncijantstva.“ Gospodi pri „Slov. narodu“ povemo odkrito, da nimamo prav nobenega vzroka, govoriti o tej zadevi, predno je govorila sodnija.

Dobre matere skrbijo, da dobijo njih otroci tečna, ugajajoča in dobra sladka jedila za večerjo. Z malim trudom, malo denarja in mnogo uspehom se narade najboljša sladka jedila dr. Oetkerjevim puding-prahom. Dobi se v različnih vrstah okusa, kakor: vanilje, maline, mandelj, citróna, šokolada in dopade otrokom najbolj. Naredi se iz vrstna večerja iz enega zavitka puding-praha à 15 vit. h kateremu se da 1/2 litra mleka, 2 jajci in 5 dg sladkorja. Ker se tak puding prinese z sadnim sokom ali vrhnjem, zboljšajo ti dodatki elastnost in redilno vrednost tega pudinga.

Sicer pa naj bodejo gospodje od Mahoričeve klike prepričani, da bi marsikdo od njih že davno sedel pod ključem, ko bi mi bili res taki „podli denuncijanti“, za katere nas srbo-filski listi popisujejo. Pa mi smo bili doslej potrpežljivi. Ali tudi ta naša potrpežljivost ima svoje meje.

Johann Puch †. V Zagrebu zadela je srčna kap znanega štajerskega industrijca Johana Puch. Pokojnik bil je eden najznamenitejših mož, kar jih je porodila štajerska zemlja. Bil je l. 1862 kot kočarski sin v sv. Lovrencu v slov. gor. rojen. S 15. letom bil je že ključarske obrti prost. Potem je prišel k vojaščini (k artiljeriji) in stopil pozneje v Gradcu kot ključarski pomočnik v neko kolesarsko delavnico. Tam se je kmalu izučil za spretnega mehanika. Poskusil je še razne druge delavnice, napravil večje potovanje v Nemčijo in uresničil potem lastno delavnico za popravljanje koles. Iz te delavnice razvile so se velikanske tovarne, ki so po vsem svetu pod imenom Puch znane. Pokojnik bil je vedno jako ljubeznjiv človek in je prihajal prav rad na Spodnje-Štajersko. Čast mu! N. p. v m.!

Ptujski sejmi. Na konjski in goveji sejem dne 21. julija prignalo se je 142 konjev in 906 kosov govede. Na svinjski sejem dne 22. julija pa se je prignalo 644 svinj. Prihodnji konjski in goveji sejem se vrši dne 4. in 5. avgusta, prihodnji svinjski sejmi pa dne 29. julija ter 4. avgusta 1914.

Sejem v Ormožu. V pondeljek dne 27. julija vrši se v Ormožu rad obiskani Jakobiseje m. Na ta sejem se prižene ponavadi 900 do 1100 kosov govede. Tokrat pride na sejem le štajerska živina.

V Marenbergu ustanovili so vojaško veteransko društvo. V društveno vodstvo so bili izvoljeni sledeči gospodje: davčni oskrbnik Jos. Kahler kot načelnik, nadalje F. Brudermann, Anton Piber, F. Huber, H. Deutschmann, A. Brudermann, Jos. Meze, M. Snobe, A. Kafel, Jos. Russ, A. Petschaller in Joh. Schucher; za praporščne častnike gg. Al. Seebacher, F. Duk in A. Flucher. Društvo šteje že 55 članov.

Slaba letina nas zopet čaka, ako ne postane vreme boljše. Deževanje zadnjih tednov napravilo je grozovito veliko škodo. Vinogradi, ki so začetkoma tako lepo kazali, so pod večno

Valona v Albaniji.

V nemirih in bojih novo urednične države Albanije se čuje zopet mnogo o epirotični nevarnosti. Epiroti, to so grški ustaši, ki hočejo del Albanije v prid Grški odtrgati, marširajo namreč neovirano naprej. Knez albanski nima dovolj vojaštva, da bi jim to napredovanje zabranil. Tako so epiroti prišli že blizo mesta Valone in grozijo, da bodejo to mesto zavzeli. V okolici Valone so se vršili že boji z ustaši. Dva italijanska parnika sta na poti, da vzameta laške podnike na krov. Valona leži na Jadranskem morju. Mesto in a okoli 6000 prebivalcev, ki se pečajo več-

Ansicht von Valona in Albanien

noma s trgovstvom. Mesto je tudi sedež grškega nadškofa ter večih evropskih vicekonzulov.